Digitaliseringsdirektoratet Norwegian Digitalisation Agency

SKOS-AP-NO-Begrep – Forvaltningsstandard for tilgjengeliggjøring av begrepsbeskrivelser basert på SKOS

Digitaliseringsdirektoratet

Norwegian Digitalisation Agency

Status: Gjeldende

Versjon: 1.1 (se endringslogg)

Publisert: 2019-03-15 (v.1.0), 2021-03-25 (v.1.1)

Oppdatert: 2021-08-23

Gjeldende versjon: https://data.norge.no/specification/skos-ap-no-begrep/

Redaktørens utkast: https://informasjonsforvaltning.github.io/skos-ap-no-begrep/

Innholdsfortegnelse

Forord		5
Formål, omfang og avgrensninger		6
Normative referanser		7
Definisjon av de mest sentrale begrepe	er	8
Navnerom som er brukt i denne stand	larden	9
Spesifikasjon for hvordan SKOS bruke	s ved maskinell tilgjengeliggjøring av begrepsbeskrivelser	. 10
Begrep		. 10
Begrep.identifikator		. 10
Begrep.ansvarligVirksomhet		. 11
Begrep.fagområde.tekst		. 11
Begrep.fagområde.språkMålform		. 11
Begrep.bruksområde.tekst		. 11
Begrep.bruksområde.språkMålform	1	. 12
Begrep.gyldighetsperiode.gyldigFra@	OgMed	. 12
Be grep. gyldighet speriode. gyldig Til Output for the property of the prope	DgMed	. 12
Begrep.kontaktpunkt		. 12
Begrep.sistOppdatert		. 12
Begrep.anbefaltTerm		. 13
Begrep.tillattTerm		. 13
Begrep.frarådetTerm		. 13
Begrep.datastrukturterm		. 13
Begrep.definisjon		. 14
Begrep.alternativFormulering		. 14
Begrep.assosiativRelasjon		. 14
Begrep.generiskRelasjon		. 14
Begrep.partitivRelasjon		. 15
Begrep.seOgså		. 15
Begrep.erstatter		. 15
Begrep.erstattesAv		. 15
Term.navn.tekst		. 15
Term.navn.språkMålform		. 16
Term.sistOppdatert		. 16
TillattTerm.målgruppe		. 17
Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst		. 17
Betydningsbeskrivelse.tekst.språkM	lålform	. 17
Betydningsbeskrivelse.kildebeskrive	else.forholdTilKilde	. 17
Betydningsbeskrivelse.kildebeskrive	else.kilde.URI	. 18
Betydningsbeskrivelse.kildebeskrive	else.kilde.tekst	. 18

Betydningsbeskrivelse.merknad.tekst	18
Betydningsbeskrivelse.merknad.språkMålform	19
Betydningsbeskrivelse.eksempel.tekst	19
Betydningsbeskrivelse.eksempel.språkMålform	19
Betydningsbeskrivelse.omfang.URI	19
Betydningsbeskrivelse.omfang.tekst.	20
Betydningsbeskrivelse.målgruppe	20
Betydningsbeskrivelse.sistOppdatert	20
AssosiativRelasjon.beskrivelse.tekst	21
AssosiativRelasjon.beskrivelse.språkMålform	21
GeneriskRelasjon.inndelingskriterium.tekst	21
GeneriskRelasjon.inndelingskriterium.språkMålform	21
PartitivRelasjon.inndelingskriterium.tekst	22
PartitivRelasjon.inndelingskriterium.språkMålform	22
Begrepsrelasjon.sistOppdatert	22
Begrepsrelasjon.overordnetBegrep	22
Begrepsrelasjon.underordnetBegrep	23
Begrepsrelasjon.assosiertBegrep	23
Begrepssamling	23
Begrepssamling.navn	23
Begrepssamling.identifikator	24
Begrepssamling.ansvarligVirksomhet	24
Begrepssamling.beskrivelse	24
Begrepssamling.kontaktpunkt	24
Begrepssamling.begrep	25
Vedlegg A (ikke-normativt) - Eksempler	26
A.1 Eksempelfil av et begrep	26
A.2 Eksempelfil av en begrepssamling	27
Vedlegg B (ikke-normativt) - Endringer fra versjon 1.0 til 1.1	29

Innmelding av feil og mangler:

Dersom du finner feil eller mangler i dokumentet, ber vi om at dette meldes inn på Github Issues. Dersom du ikke allerede har bruker på Github kan du opprette bruker gratis.

Forord

Referansekatalogen er en oversikt over obligatoriske og anbefalte IT-standarder i forvaltningen. Obligatoriske standarder skal følges av alle virksomheter. Anbefalte standarder skal følges hvis virksomhetene ikke har en god grunn til å la være å følge dem.

Referansekatalogen skal sikre at innbyggere og næringsliv får tilgang til offentlig informasjon og tjenester på en standardisert måte (uavhengig av brukerutstyr). Den skal også sikre god samhandling mellom offentlige virksomheter, hindre bindinger til bestemte leverandører og sikre god konkurranse i IT-markedet. Katalogen forvaltes av Digitaliseringsdirektoratet.

IT-ministeren satte i 2006 ned et bredt sammensatt Standardiseringsråd, som fra 2019 endret sitt navn til Arkitektur- og standardiseringsråd, med medlemmer fra kommunal og statlig sektor. Digitaliseringsdirektoratet får råd fra dette rådet om hvilke standarder som bør være anbefalte eller obligatoriske. Forslag til obligatoriske standarder blir først utredet av Digitaliseringsdirektoratet og deretter oversendt til Kommunal- og moderniseringsdepartementet etter høring. Revidert Forskrift om IT-standarder i offentlig forvaltning med nye obligatoriske standarder legges så fram for Kongen i statsråd som vedtar forskriftsendringer. Digitaliseringsdirektoratet beslutter hva som skal være anbefalte standarder i Referansekatalogen, etter utredning og høring i henhold til Arkitektur- og standardiseringsrådets arbeidsmetodikk.

Denne standarden er utarbeidet av en arbeidsgruppe ledet av tidligere Difi (nå Digitaliseringsdirektoratet), i henhold til Standardiseringsrådets arbeidsmetodikk.

Standarden inngår i bruksområdet "Begrepsanalyse og definisjonsarbeid" i Referansekatalogen.

Formål, omfang og avgrensninger

Denne standarden skal sikre at begrepsbeskrivelser som forvaltes av offentlig forvaltning, tilgjengeliggjøres på en standardisert og maskinlesbar måte, slik at virksomheter enklere kan ta i bruk og bygge videre på begrepsarbeid som andre har gjort.

Standarden spesifiserer hvordan begrepsbeskrivelser som er utformet i henhold til *Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser*, gjøres tilgjengelig i maskinlesbare formater i henhold til SKOS-standarden. Standarden spesifiserer ikke krav til innhold i en begrepsbeskrivelse, heller ikke krav til et eventuelt IT-system for å forvalte begrepsbeskrivelser.

Standarden brukes når en virksomhet skal tilgjengeliggjøre begrepsbeskrivelser som de selv forvalter, i et maskinlesbart format og i henhold til SKOS-standarden. Se ellers bruksområde "Begrepsanalyse og definisjonsarbeid" i *Referansekatalogen* for andre aktuelle standarder og veiledere.

Normative referanser

Følgende referanser er normative og danner grunnlag for denne standarden:

- Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser: Standarden stiller krav til innhold i beskrivelse av begrep og begrepssamling.
- SKOS Simple Knowledge Organization System: Standarden definerer hvordan begreper representeres i maskinlesbare formater.

Definisjon av de mest sentrale begreper

tilgjengeliggjøring

publisering eller utveksling

maskinell tilgjengeliggjøring

tilgjengeliggjøring i maskinlesbart format

Navnerom som er brukt i denne standarden

Navnerom for dette vokabularet skal være https://data.norge.no/vocabulary/skosno#

dcat	http://www.w3.org/ns/dcat#	Data Catalog Vocabulary
dct	http://purl.org/dc/terms/	DCMI Metadata Terms
owl	http://www.w3.org/2002/07/owl#	OWL Web Ontology Language
rdfs	http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#	RDF Vocabulary Description Language 1.0: RDF Schema
skos	http://www.w3.org/2004/02/skos/core#	SKOS Simple Knowledge Organization System - Reference
skosno	https://data.norge.no/vocabulary/skosno#	SKOS-AP-NO-Begrep – Forvaltningsstandard for tilgjengeliggjøring av begrepsbeskrivelser basert på SKOS
skosxl	http://www.w3.org/2008/05/skos-xl#	SKOS Simple Knowledge Organization System eXtension for Labels (SKOS-XL)
vcard	http://www.w3.org/2006/vcard/ns#	vCard Ontology
xkos	https://ddialliance.org/Specification/XKOS/ 1.2/OWL/xkos.html	An SKOS extension for representing statistical classifications
xsd	http://www.w3.org/2001/XMLSchema#	XML Schema Part 2: Datatypes Second Edition

Spesifikasjon for hvordan SKOS brukes ved maskinell tilgjengeliggjøring av begrepsbeskrivelser

Tabellene under viser hvordan SKOS brukes til å representere de ulike feltene i Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser. Se ellers eksemplene i vedlegget til dette dokumentet.

SKOS er et lite vokabular (metamodell) for de mest sentrale klassene og egenskapene for begreper (concept). For å bruke SKOS som representasjonsspråk i begrepsbeskrivelser må vokabularet utvides med andre vokabularer. Denne standarden supplerer SKOS med følgende vokabularer:

- dublin core terms (DCT) (i tabellene under med prefiks dct:) supplerer med generelle egenskaper knyttet til dokumentasjon
- data catalog vocabulary (DCAT) (i tabellene under med prefiks dcat:) supplerer med generelle egenskaper knyttet til datasett
- SKOS extension for labels (SKOS-XL) (i tabellene under med prefiks skosxl:) supplerer med egenskaper knyttet til termer
- SKOS extension for representing statistical classifications (XKOS) (i tabellene under med prefiks xkos:) supplerer med egenskaper knyttet til relasjoner
- Norske SKOS-utvidelser (i tabellene under med prefiks skosno:) det som etter bruk av ovennevnte suppleringer fortsatt mangler, vil suppleres med egne norske utvidelser til SKOS.
 Norske utvidelser til SKOS vil bli definert og gjort tilgjengelig senere via data.norge.no/vocabulary/skosno#.

Begrep

URI til definisjon	skos:Concept
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	URI
Merknad	(ingen)

Begrep.identifikator

URI til definisjon	dct:identifier
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> dct:identifier "identifikator"
Datatype (med ev. URI til definisjon)	URI

Ierknad	(ingen)
----------------	---------

Begrep.ansvarligVirksomhet

URI til definisjon	dct:publisher
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> dct:publisher [a dct:Agent ; dct:identifier "974761076"] .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	dct:Agent eller URI
Merknad	Kan med fordel referere direkte til URI for Enhetsregisteret, f.eks. dct:publisher https://data.brreg.no/enhetsregisteret/api/enheter/974760673 .

Begrep.fagområde.tekst

URI til definisjon	dct:subject
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> dct:subject ""@nb .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	Language-tagged string

Begrep.fagområde.språkMålform

URI til definisjon	dct:subject
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> dct:subject ""@nb .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	(ingen)
Merknad	(ingen)

Begrep.bruksområde.tekst

URI til definisjon	skosno:bruksområde
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> skosno:bruksområde ""@nb .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	Language-tagged string

Begrep.bruksområde.språkMålform

URI til definisjon	skosno:bruksområde
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> skosno:bruksområde ""@nb .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	(ingen)
Merknad	(ingen)

Begrep.gyldighetsperiode.gyldigFraOgMed

URI til definisjon	dct:temporal
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> dct:temporal [a dct:PeriodOfTime ; schema:startDate "2017-01-01"^^xsd:date] .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	dct:PeriodOfTime
Merknad	(ingen)

Begrep.gyldighet speriode.gyldig Til Og Med

URI til definisjon	dct:temporal
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> dct:temporal [a dct:PeriodOfTime ; schema:endDate "2017-12-31"^^xsd:date] .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	dct:PeriodOfTime
Merknad	(ingen)

Begrep.kontaktpunkt

URI til definisjon	dcat:contactPoint
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> dcat:contactPoint [a vcard:Organization ; vcard:organizationUnit ""; vcard:hasEmail <> ; vcard:hasTelephone <>] .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	vcard:Vcard
Merknad	(ingen)

Begrep.sistOppdatert

URI til definisjon dct:modified	
---------------------------------	--

SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> dct:modified "2017-01-01"^^xsd:date .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	xsd:date
Merknad	(ingen)

${\bf Begrep.anbefaltTerm}$

URI til definisjon	skosxl:prefLabel
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosxl:prefLabel [a skosxl:Label; skosxl:literalForm ""@nb; dct:modified "2018-01-01"^^xsd:date;] .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	(ingen)

Begrep.tillattTerm

URI til definisjon	skosxl:altLabel
SKOS (RDF turtle)- representasjon	skosxl:altLabel [a skosxl:Label ; skosxl:literalForm ""@nb ; dct:modified "2018-01-01"^^xsd:date ;] .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	(ingen)

Begrep.frarådetTerm

URI til definisjon	skosxl:hiddenLabel
SKOS (RDF turtle)- representasjon	skosxl:hiddenLabel [a skosxl:Label ; skosxl:literalForm ""@nb ; dct:modified "2018-01-01"^^xsd:date ;] .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	(ingen)

Begrep.datastrukturterm

URI til definisjon	skosno:datastrukturTerm
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:datastrukturTerm [a skosxl:Label; skosxl:literalForm ""@nb; dct:modified "2018-01-01"^^xsd:date;].</pre>

Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	(ingen)

Begrep.definisjon

URI til definisjon	skosno:definisjon
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> skosno:definisjon [a skosno:Definisjon ; rdfs:label ""@nb ;].
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	(ingen)

Begrep.alternativFormulering

URI til definisjon	skosno:alternativFormulering
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:alternativFormulering [a skosno:AlternativFormulering ; rdfs:label ""@nb ;] .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	(ingen)

Begrep.assosiativRelasjon

URI til definisjon	skosno:assosiativRelasjon
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:assosiativRelasjon [a skosno:AssosiativRelasjon ;] <> .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	skos:Concept
Merknad	(ingen)

Begrep.generiskRelasjon

URI til definisjon	skosno:generiskRelasjon
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> skosno:generiskRelasjon [a skosno:GeneriskRelasjon ;] <> .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	skos:Concept
Merknad	(ingen)

Begrep.partitivRelasjon

URI til definisjon	skosno:partitivRelasjon
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:partitivRelasjon [a skosno:PartitivRelasjon ;] <> .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	skos:Concept
Merknad	(ingen)

Begrep.seOgså

URI til definisjon	rdfs:seeAlso
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> rdfs:seeAlso <> .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	skos:Concept
Merknad	(ingen)

Begrep.erstatter

URI til definisjon	dct:replaces
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> dct:replaces <> .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	skos:Concept
Merknad	(ingen)

Begrep.erstattesAv

URI til definisjon	dct:isReplacedBy
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> dct:isReplacedBy <> .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	skos:Concept
Merknad	(ingen)

Term.navn.tekst

URI til definisjon	skosxl:literalForm
--------------------	--------------------

SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosxl:prefLabel [a skosxl:Label; skosxl:literalForm ""@nb;]. <> skosxl:altLabel [a skosxl:Label; skosxl:literalForm ""@nb;]. <> skosxl:hiddenLabel [a skosxl:Label; skosxl:literalForm ""@nb;]. <> skosno:datastrukturTerm [a skosxl:Label; skosxl:literalForm ""@nb;].</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	(ingen)

Term.navn.språkMålform

URI til definisjon	skosxl:literalForm
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosxl:prefLabel [a skosxl:Label; skosxl:literalForm ""@nb;]. <> skosxl:altLabel [a skosxl:Label; skosxl:literalForm ""@nb;]. <> skosxl:hiddenLabel [a skosxl:Label; skosxl:literalForm ""@nb;]. <> skosno:datastrukturTerm [a skosxl:Label; skosxl:literalForm ""@nb;].</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	Language-tagged string

Term.sistOppdatert

URI til definisjon	dct:modified
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosxl:prefLabel [a skosxl:Label; dct:modified "2017-01- 01"^^xsd:date]. <> skosxl:altLabel [a skosxl:Label; dct:modified "2017-01- 01"^^xsd:date]. <> skosxl:hiddenLabel [a skosxl:Label; dct:modified "2017-01- 01"^^xsd:date]. <> skosno:datastrukturTerm [a skosxl:Label; dct:modified "2017-01-01"^^xsd:date].</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	xsd:date
Merknad	(ingen)

TillattTerm.målgruppe

URI til definisjon	dct:audience
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosxl:altLabel [a skosxl:Label; dct:audience skosno:allmennheten].</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	skos:Concept (kodeliste over målgruppe, med kodeverdiene skosno:allmennheten og skosno:fagspesialist)
Merknad	(ingen)

Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst

URI til definisjon	rdfs:label
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:definisjon [a skosno:Definisjon ; rdfs:label ""@nb ;] . <> skosno:alternativFormulering [a skosno:AlternativFormulering ; rdfs:label ""@nb;] .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	(ingen)
Merknad	Betydningsbeskrivelse er abstrakt og skal erstattes her av en av skosno:Definisjon skosno:AlternativFormulering

Betydningsbeskrivelse.tekst.språkMålform

URI til definisjon	rdfs:label
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:definisjon [a skosno:Definisjon ; rdfs:label ""@nb;] . <> skosno:alternativFormulering [a skosno:AlternativFormulering ; rdfs:label ""@nb;] .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	(ingen)
Merknad	Betydningsbeskrivelse er abstrakt og skal erstattes her av en av skosno:Definisjon skosno:AlternativFormulering

Betydningsbeskrivelse.kildebeskrivelse.forholdTilKild e

URI til definisjon	skosno:forholdTilKilde
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:definisjon [a skosno:Definisjon ; skosno:forholdTilKilde skosno:sitatFraKilde ;] . <> skosno:alternativFormulering [a skosno:AlternativFormulering ; skosno:forholdTilKilde skosno:basertPåKilde ;] .</pre>

Datatype (med ev. URI til definisjon)	skos:Concept (kodeliste over forholdTilKilde, med kodeverdier skosno:sitatFraKilde, skosno:basertPåKilde og skosno:egendefinert)
Merknad	Betydningsbeskrivelse er abstrakt og skal erstattes her av en av skosno:Definisjon skosno:AlternativFormulering

Betydningsbeskrivelse. kilde beskrivelse. kilde. URI

URI til definisjon	dct:source
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:definisjon [a skosno:Definisjon; dct:source [rdfs:label ""@nb; rdfs:seeAlso <http:></http:>];]. <> skosno:alternativFormulering [a skosno:AlternativFormulering; dct:source [rdfs:label ""@nb; rdfs:seeAlso <http:></http:>];].</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	Ressurs eller URI
Merknad	Betydningsbeskrivelse er abstrakt og skal erstattes her av en av skosno:Definisjon skosno:AlternativFormulering

Betydningsbeskrivelse. kilde beskrivelse. kilde. tekst

URI til definisjon	dct:source
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:definisjon [a skosno:Definisjon ; dct:source [rdfs:label ""@nb; rdfs:seeAlso <http:></http:>];] . <> skosno:alternativFormulering [a skosno:AlternativFormulering ; dct:source [rdfs:label ""@nb; rdfs:seeAlso <http:></http:>];] .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	Ressurs eller URI
Merknad	Betydningsbeskrivelse er abstrakt og skal erstattes her av en av skosno:Definisjon skosno:AlternativFormulering

Betydningsbeskrivelse.merknad.tekst

URI til definisjon	skos:scopeNote
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:definisjon [a skosno:Definisjon ; skos:scopeNote ""@nb;] . <> skosno:alternativFormulering [a skosno:AlternativFormulering ; skos:scopeNote ""@nb;] .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal

Merknad	fra SKOS spesifikasjon: scopeNote: supplies some, possibly partial, information about the intended meaning of a concept, especially as an indication of how the use of a concept is limited in indexing practice. Note that no domain is stated for the SKOS documentation properties. Thus, the effective domain for these properties is
	the class of all resources (rdfs:Resource).

Betydningsbeskrivelse. mer knad. språk Mål form

URI til definisjon	skos:scopeNote
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:definisjon [a skosno:Definisjon; skos:scopeNote ""@nb;] . <> skosno:alternativFormulering [a skosno:AlternativFormulering; skos:scopeNote ""@nb;] .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	Betydningsbeskrivelse er abstrakt og skal erstattes her av en av skosno:Definisjon skosno:AlternativFormulering

Betydningsbeskrivelse.eksempel.tekst

URI til definisjon	skos:example
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> skos:example ""@nb .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	Language-tagged string

Betydningsbeskrivelse.eksempel.språkMålform

URI til definisjon	skos:example
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> skos:example ""@nb .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	(ingen)
Merknad	(ingen)

Betydningsbeskrivelse.omfang.URI

URI til definisjon	skosno:omfang
--------------------	---------------

SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:omfang [rdfs:label "en tekst"@nb; rdfs:seeAlso "https://som_peker_til_en_tekst/"^^xsd:anyURI] .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	URI
Merknad	RDF Term (Literal or URI)

Betydnings beskrivelse. om fang. tekst

URI til definisjon	skosno:omfang
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:omfang [rdfs:label "en tekst"@nb; rdfs:seeAlso "https://som_peker_til_en_tekst/"^^xsd:anyURI] .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	RDF Term (Literal or URI)

Betydningsbeskrivelse.målgruppe

URI til definisjon	dct:audience
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:definisjon [a skosno:Definisjon ; dct:audience skosno:allmennheten;] . <> skosno:alternativFormulering [a skosno:AlternativFormulering ; dct:audience skosno:fagspesialist;] .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	skos:Concept (kodeliste over målgruppe, med kodeverdier: skosno:allmennheten og skosno:fagspesialist)
Merknad	(ingen)

Betydningsbeskrivelse.sistOppdatert

URI til definisjon	dct:modified
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skosno:definisjon [a skosno:Definisjon dct:modified "2017- 01-01"^^xsd:date;] . <> skosno:alternativFormulering [a skosno:AlternativFormulering dct:modified "2017-01- 01"^^xsd:date;] .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	xsd:date
Merknad	(ingen)

AssosiativRelasjon.beskrivelse.tekst

URI til definisjon	dct:description
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><etbegrep> skosno:assosiativRelasjon [a skosno:AssosiativRelasjon ; dct:description "beskrivelsen av relasjonen"@nb ; skos:related <etannetbegrep> ;] .</etannetbegrep></etbegrep></pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	(ingen)

AssosiativRelasjon.beskrivelse.språkMålform

URI til definisjon	dct:description
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><etbegrep> skosno:assosiativRelasjon [a skosno:AssosiativRelasjon ; dct:description "beskrivelsen av relasjonen"@nb ; skos:related <etannetbegrep> ;] .</etannetbegrep></etbegrep></pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	(ingen)

GeneriskRelasjon.inndelingskriterium.tekst

URI til definisjon	dct:description
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><etbegrep> skosno:generiskRelasjon [a skosno:GeneriskRelasjon ; skosno:inndelingskriterium "inndelingskriteriet for relasjonen"@nb ; xkos:generalizes <etannetbegrep> ;] .</etannetbegrep></etbegrep></pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	(ingen)

GeneriskRelasjon.inndelingskriterium.språkMålform

URI til definisjon	dct:description
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><etbegrep> skosno:generiskRelasjon [a skosno:GeneriskRelasjon ; skosno:inndelingskriterium "inndelingskriteriet for relasjonen"@nb ; xkos:generalizes <etannetbegrep> ;] .</etannetbegrep></etbegrep></pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal

Partitiv Relasjon. inndeling skriterium. tekst

URI til definisjon	dct:description
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><etbegrep> skosno:partitivRelasjon [a skosno:PartitivRelasjon ; skosno:inndelingskriterium "inndelingskriteriet for relasjonen"@nb ; xkos:hasPart <etannetbegrep> ;] .</etannetbegrep></etbegrep></pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	(ingen)

PartitivRelasjon.inndelingskriterium.språkMålform

URI til definisjon	dct:description
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><etbegrep> skosno:partitivRelasjon [a skosno:PartitivRelasjon ; skosno:inndelingskriterium "inndelingskriteriet for relasjonen"@nb ; xkos:hasPart <etannetbegrep> ;] .</etannetbegrep></etbegrep></pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal
Merknad	(ingen)

Begrepsrelasjon.sistOppdatert

URI til definisjon	dct:modified
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> xkos:hasPart [a skosno:PartitivRelasjon ; skosno:inndelingskriterium ""@nb; dct:modified "2017-01- 01"xsd:date ;] . Tilsvarende for de andre relasjonstypene.
Datatype (med ev. URI til definisjon)	xsd:date
Merknad	Begrepsrelasjon er abstrakt og skal erstattes av skosno:AssosiativRelasjon, skosno:GeneriskRelasjon eller skosno:PartitivRelasjon.

Begrepsrelasjon.overordnetBegrep

URI til definisjon	skosno:overordnetBegrep
SKOS (RDF turtle)-	xkos:generalizes [a skosno:GeneriskRelasjon ;
representasjon	skosno:overordnetBegrep <> ;] .

Datatype (med ev. URI til definisjon)	skos:Concept
Merknad	Refererer til et annet begrep. Merk at skos:broader ikke er egnet å bruke her siden det ville implisere at Begrepsrelasjonsklassen er et Begrep.

Begrepsrelasjon.underordnetBegrep

URI til definisjon	skosno:underordnetBegrep
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> xkos:generalizes [a skosno:GeneriskRelasjon ; skosno:underordnetBegrep <> ;] .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	skos:Concept
Merknad	Refererer til et annet begrep

Begrepsrelasjon.assosiertBegrep

URI til definisjon	skosno:assosiertBegrep
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> skos:related [a skosno:AssosiativRelasjon ; skosno:assosiertBegrep <> ;] .</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	skos:Concept
Merknad	Refererer til et annet begrep

Begrepssamling

URI til definisjon	skos:Collection
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> a skos:Collection .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	(ingen)
Merknad	(ingen)

Begrepssamling.navn

URI til definisjon	rdfs:label
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> a skos:Collection ; rdfs:label ""@nb .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	rdfs:Literal

Merknad	(ingen)	
---------	---------	--

Begrepssamling.identifikator

URI til definisjon	dct:identifier
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> a skos:Collection ; dct:identifier <auri> .</auri>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	URI
Merknad	(ingen)

${\bf Begreps samling. ansvarlig Virksomhet}$

URI til definisjon	dct:publisher	
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> a skos:Collection ; dct:publisher [a dct:Agent ; dct:identifier "974761076"] .</pre>	
Datatype (med ev. URI til definisjon)	Organisasjonsnummer	
Merknad	Kan med fordel referere direkte til URI for Enhetsregisteret, f.eks. dct:publisher https://data.brreg.no/enhetsregisteret/enhet/974760673 .	

Begrepssamling.beskrivelse

URI til definisjon	dct:description
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> a skos:Collection ; dct:description ""@nb .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	PCDATA
Merknad	(ingen)

Begrepssamling.kontaktpunkt

URI til definisjon	dcat:contactPoint
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<pre><> a skos:Collection; dcat:contactPoint [a vcard:Organization; vcard:organizationUnit ""; vcard:hasEmail <>; vcard:hasTelephone <>].</pre>
Datatype (med ev. URI til definisjon)	vcard:Vcard
Merknad	(ingen)

Begrepssamling.begrep

URI til definisjon	skos:member
SKOS (RDF turtle)- representasjon	<> a skos:Collection ; skos:member <> .
Datatype (med ev. URI til definisjon)	skos:Concept
Merknad	(ingen)

Vedlegg A (ikke-normativt) - Eksempler

Dette vedlegget er ikke-normativt.

Eksempelfilene er per 2021-02-08 validert korrekt mot SKOS-AP-NO-Begrep-shape_shape_v1.ttl (som er under etablering).

A.1 Eksempelfil av et begrep

I dette eksemplet benyttes standarden fullt ut. Dette medfører bruk av skos-xl og norske utvidelser.

```
@prefix dcat: <http://www.w3.org/ns/dcat#> .
@prefix dct: <http://purl.org/dc/terms/> .
@prefix owl: <http://www.w3.org/2002/07/owl#> .
@prefix rdfs: <http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#> .
@prefix schema: <http://schema.org/> .
@prefix skos: <http://www.w3.org/2004/02/skos/core#> .
@prefix skosno: <https://data.norge.no/vocabulary/skosno#> .
@prefix skosxl: <http://www.w3.org/2008/05/skos-xl#> .
@prefix vcard: <http://www.w3.org/2006/vcard/ns#> .
@prefix xkos: <http://rdf-vocabulary.ddialliance.org/xkos#> .
@prefix xsd: <http://www.w3.org/2001/XMLSchema#> .
@prefix : <https://examples.com/> .
# an example concept with mandatory properties only:
:exConcept_mandatoryPropertiesOnly a skos:Concept; # Begrep
 # --- mandatory:
 dct:identifier <https://examples.com/excons/1> ; # identifikator
 skosxl:prefLabel [ a skosxl:Label ; # mandatory anbefaltTerm
    skosxl:literalForm "eksemppelbegrep"@nb ; # navn
  skosno:definisjon [ a skosno:Definisjon ; # mandatory definisjon
    rdfs:label "begrep som brukes til å eksemplifisere bruk av SKOS-AP-NO-Begrep"@nb ;
# definisjonsteksten
    ];
 dct:publisher <https://organization-</pre>
catalogue.fellesdatakatalog.digdir.no/organizations/991825827> ; # ansvarligVirksomhet
# an example concept with some (commonly used) optional properties in addition:
:exConcept_withSomeOptionalProperties a skos:Concept; # Begrep
 # --- mandatory:
 dct:identifier <https://examples.com/excons/2> ; # identifikator
 skosxl:prefLabel [ a skosxl:Label ; # mandatory anbefaltTerm
    skosxl:literalForm "eksemppelbegrep"@nb ; # navn
  skosno:definisjon [ a skosno:Definisjon ; # mandatory Definisjon
    rdfs:label "begrep som brukes til å eksemplifisere bruk av SKOS-AP-NO-Begrep"@nb ;
```

```
# definisjonsteksten
    ];
 dct:publisher <https://organization-</pre>
catalogue.fellesdatakatalog.digdir.no/organizations/991825827> ; # ansvarligVirksomhet
 # --- some optional properties:
 skos:subject "terminologi"@nb ; # fagområde
 skosno:bruksområde "eksemplifisering"@nb ; # bruksområde
 skosno:alternativFormulering [ a skosno:AlternativFormulering ; # alterntiv
formulering
    rdfs:label "begrep som er egnet for rdf-ekseperter"@nb ; # teksten
    skos:scopeNote "kun som illustrasjon"@nb ; # merknad
    skos:example "eksempel1, eksempel2"@nb ; # eksempel
    dct:source [ # kildebeskrivelse
        rdfs:label "eksempelsamling1"@nb ;
        rdfs:seeAlso <https://examples.com/eksempelsamling/1> ;
     1;
    skosno:forholdTilKilde skosno:basertPåKilde ; # forhold til kilde
    dct:audience skosno:allmennheten ; # målgruppe
    dct:modified "2021-01-01"^^xsd:date ; # sist oppdatert
    skosno:omfang [ rdfs:label "Klassifisering av eksempelbegreper"@nb ;
        rdfs:seeAlso <https://examples.com/excodelist> ; ] ;
    ];
 skosxl:altLabel [ a skosxl:Label ; # tillattTerm
    skosxl:literalForm "testbegrep"@nb ; # navn
    ];
 dct:temporal [ a dct:PeriodOfTime ; # gyldighetsperiode
    schema:startDate "2020-05-29"^^xsd:date;
    1;
 dcat:contactPoint [ a vcard:Organization ; # kontaktpunkt
    vcard:hasOorganizationUnit "Avdeling for eksemplifisering"@nb ;
    vcard:hasEmail <mailto:examples@examples.com> ;
   1:
 dct:modified "2021-01-01"^^xsd:date; # sist oppdatert
 dct:replaces :exConcept_mandatoryPropertiesOnly ; # erstatter
```

A.2 Eksempelfil av en begrepssamling

```
@prefix rdfs: <http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#> .
@prefix skos: <http://www.w3.org/2004/02/skos/core#> .
@prefix dct: <http://purl.org/dc/terms/> .
@prefix skosxl: <http://www.w3.org/2008/05/skos-xl#> .
@prefix xkos: <http://rdf-vocabulary.ddialliance.org/xkos#> .
@prefix dcat: <http://www.w3.org/ns/dcat#> .
@prefix skosno: <https://data.norge.no/vocabulary/skosno#> .
@prefix schema: <http://schema.org/> .
@prefix xsd: <http://www.w3.org/2001/XMLSchema#> .
@prefix vcard: <http://www.w3.org/2006/vcard/ns#> .
@prefix : <https://examples.com/> .
# An example collection, with mandatory and optional properties:
:ex1 withSomeOptionalProperties a skos:Collection; # Begrepssamling
 # --- mandatory ---
 rdfs:label "Eksempelsamling"@nb ; # navn
 dct:identifier <https://examples.com/begrepssamling/1> ; # identifikator
 dct:publisher <https://organization-</pre>
catalogue.fellesdatakatalog.digdir.no/organizations/991825827> ; # ansvarligVirksomhet
  skos:member :exConcept_mandatoryPropertiesOnly ; # begrep
 # --- optional ---
 dct:description "Eksempel på en begrepssamling, med en del dummy-verdier"@nb ; #
heskrivelse
 dcat:contactPoint [ a vcard:Organization ; # kontaktpunkt
      vcard:hasOorganizationUnit "Avdeling for eksemplifisering"@nb ;
      vcard:hasEmail <mailto:examples@examples.com> ;
      ];
```

Vedlegg B (ikke-normativt) - Endringer fra versjon 1.0 til 1.1

I tillegg til noen redaksjonelle justeringer som er foretatt siden v.1.0.0, er den viktigste endringen fra v.1.0.x til v.1.1 å rette opp (skrive)feil i RDF-representasjonene for hhv. assosiativ relasjon, generisk relasjon og partitiv relasjon mellom begreper, som forklart i tabellen under.

Egenskap	RDF- representasj on v.1.1	RDF-representasjon v.1.0.x	Begrunnelse
Begrep.assosi ativRelasjon	<pre><> skosno:assosi ativRelasjon [a skosno:Assosi ativRelasjon;] <></pre>	<> skos:related <> .	Skrivefeil i v.1.0.x. skos:related har skos:Concept som range. Den kan bare brukes til å referere til et annet begrep og ikke til en begrepsrelasjon.
Begrep.generi skRelasjon	<pre><> skosno:generi skRelasjon [a skosno:Gener iskRelasjon ;] <> .</pre>	<> xkos:generalizes <> .	Skrivefeil i v.1.0.x xkos:generalizes har skos:Concept som range. Den kan bare brukes til å referere til et annet begrep og ikke til en begrepsrelasjon.
Begrep.partiti vRelasjon	<pre><> skosno:partiti vRelasjon [a skosno:Partiti vRelasjon ;] <> .</pre>	<→ xkos:hasPart <> .	Skrivefeil i v.1.0.x xkos:hasPart har skos:Concept som range. Den kan bare brukes til å referere til et annet begrep og ikke til en begrepsrelasjon.
AssosiativRel asjon.beskriv else.tekst; AssosiativRel asjon.beskriv else.språkMål form	<etbegrep></etbegrep>	_	Skrivefeil i v.1.0.x skos:related har skos:Concept som range. Den kan bare brukes til å referere til et annet begrep og ikke til en begrepsrelasjon.
GeneriskRela sjon.inndelin gskriterium.t ekst; GeneriskRela sjon.inndelin gskriterium.s pråkMålform	<etbegrep></etbegrep>	xkos:generalizes [a skosno:GeneriskRelasjon ; skosno:inndelingskriterium ""@nb;].	Skrivefeil i v.1.0.x xkos:generalizes har skos:Concept som range. Den kan bare brukes til å referere til et annet begrep og ikke til en begrepsrelasjon.

PartitivRelasj	<etbegrep></etbegrep>	< > xkos:hasPart [a	Skrivefeil i v.1.0.x xkos:hasPart
on.inndelings		skosno:PartitivRelasjon ;	har skos:Concept som range. Den
kriterium.tek		skosno:inndelingskriterium	kan bare brukes til å referere til
st;		""@nb;].	et annet begrep og ikke til en
PartitivRelasj			begrepsrelasjon.
on.inndelings			
kriterium.spr			
åkMålform			